

מערך דיווח ורישום פליטות גזי חממה בישראל

מרים לב-און, פרי לב-און, טל גולדרט

מנהלת הפרויקט : אופירה אילון

כנס מצטרפים

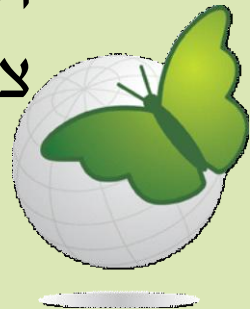
14 ליוני 2010

פרספקטיבה רב-שנתית

- **1992** – נחתמה אמנת המסגרת של האו"ם על פעילות וולונטרית לטיפול בנושא שינוי האקלים
- **1997** – הועבר פרוטוקול קיוטו לאמנת האקלים המחייב הפחתות גז"ח במדינות מפותחות
- **2000** – קליפורניה העבירה חוק להקמת מנגנון לדיווח וולונטרי של מצאי גז"ח ממפעלים ואירגונים
- **2005** – פרוטוקול קיוטו נכנס לתוקף
- **2008** – 40 מדינות בארה"ב, כל הפרובינציות הקנדיות ועוד 6 מדינות במקסיקו הקימו מנגנון דיווח משותף לכל צפון אמריקה

עקרונות כלליים למערכי דיווח וולונטריים ברחבי העולם

- כל איגוד, חברה פרטית או ציבורית יכולים לבחור באם להצטרף למערך הדיווח עם ההצטרפות ישנה מחויבות לדיווח לפי ההנחיות המפורסמות בתקנון מערך הדיווח
- הגוף המצטרף מצהיר על נכונות לדיווח וולונטרי רב שנתי כאשר מחזור הדיווח הוא אחת לשנה
- הדיווח לציבור מתבצע לאחר אימות נתוני הפליטה (פנימי או חיצוני)

הדרך לעיצוב מערך הדיווח בישראל

- מערכי דיווח וולונטריים הקיימים ברחבי העולם מבוססים על העקרונות וההנחיות של WRI / WBCSD ותואמים למסגרת תקן ISO 14064
- המיזם בישראל הוא שיתוף פעולה בין המשרד להגנת הסביבה ומוסד שמואל נאמן והוא בא לעצב ולתעד שיטות למערך דיווח וולונטרי בישראל
- השוואת נקודות השוני והזהות בין מערכים שונים בעולם אפשרו לבחור את החלופות המתאימות ביותר למשק ולתנאים בישראל
- מערכי דיווח וולונטריים משמשים כאמצעי למידה ומנוף ליישום אסטרטגיות לניהול פליטות גזי חממה

אבני דרך למערך הדיווח בישראל

- 1.9.08 – תחילת הפרויקט והקמת צוות העבודה
- 3.2.09 – פגישת צוות העבודה לדיון במטרות מערך הדיווח
- פברואר 2009 – מפגשים פרטניים עם נציגי צוות העבודה
- אפריל 2009 – הצגת טיוטה ראשונה ומשוב על עקרונות למערך הדיווח בישראל
- 9.6.09 – פגישת צוות עבודה וקבלת החלטות בנוגע לעיצוב
- יוני – אוגוסט 2009 – מפגשים פרטניים מול גופים והכנת טיוטת התקנון
- 14.9.09 – יום עיון להצגת המטרות, השיטות ותוכנית ההמשך ליישום מערך הדיווח הוולונטרי בישראל

לוח זמנים ליישום

- 14.6.2010 - כנס מצטרפים והסבר על שיטת הדיווח
- 1.7.2010 – פתיחה רשמית של מערך הדיווח לתקופת פיילוט עבור נתוני 2010
- אוקטובר 2010 – כנס הדרכה נוסף למצטרפים
- 30.6.2011 – תאריך סופי למסירת הנתונים עבור שנת 2010
- סוף 2011 עדכון התקנון לאור הלקחים המופקים בתום תקופת הפיילוט

חברי צוות העבודה

- המשרד להגנת הסביבה
- חברת חשמל
- התאחדות התעשיינים
- חברות התחבורה הציבוריות
- חברת נשר
- אדם טבע ודין
- פורום ה- 15
- הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
- צה"ל
- משרד התשתיות
- המכון הישראלי לאנרגיה ולסביבה
- משרד החקלאות

"לא יבצתי שצליפות לך שהם
פלוונטיות"

"אני לא מזהם כי אני
מתאם רק בחמא"

"זה שלא יחייבו אותי אני
לא מתרצה לספק מיזע"

הנימוק להקמת מערך דיווח ורישום :
מה שניתן "למדוד" - ניתן לנהל!

מניעי ארגון לניהול מערך רישום ודיווח גזי חממה

- ניהול סיכונים עסקיים וזיהוי הזדמנויות להפחתת גזי"ח
- מיפוי ותיעוד אמצעים לשימור והתייעלות אנרגטית
- דיווח ציבורי והשתתפות בתכניות דיווח וולונטריות
- הכנה לקראת תכניות דיווח והפחתה מחייבות בעתיד
- השתלבות בשוקי סחר בפליטות גזי חממה
- הכרה במאמצים וולונטריים מוקדמים להפחתת פליטות

סיכונים סביבתיים = סיכונים פיננסיים

מר רוני חזקיהו, המפקח על הבנקים, במכתבו
לתאגידים הבנקאיים מה-11 ליוני 2009 מציין בין
השאר:

”...סיכון סביבתי לתאגיד בנקאי הוא הסיכון להפסד
כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה
ואכיפתן... במסגרת הסיכונים נכללים: סיכון אשראי,
סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות...
...על דירקטוריון התאגיד הבנקאי לאשר עד ליום 30.6.2010
קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור במכתב זה...”

מחויבות החברות הממשלתיות

מנהל רשות החברות הממשלתיות הוציא חוזר לחברות ביום
29.6.2009, בו נדרשו החברות להגיש לרשות **תכנית אסטרטגית**
לפיתוח בר קיימא. בין השאר, נדרשו החברות להתייחס לנקודות
הבאות:

- הסוגיות המהותיות הנוגעות לפעילות החברה בנושאי סביבה
- מתן ביטוי להיבטים סביבתיים במסגרת אסטרטגית הפעילות
הנוכחית של החברה
- תיאור סיכונים סביבתיים והליכים משפטיים מהותיים בנושא
סביבה המתנהלים כנגד החברה
- הצגת השוואות להתייחסות לפעולות בתחום איכות הסביבה לעומת
חברות דומות
- הפעלת מערך פיקוח ומעקב על השימוש במשאבי טבע וסביבה

דיווחים מקבילים לפליטות פחמן

- קיימים מנגנוני דיווח בינלאומיים בעלי מטרות שונות, כגון :
- מצאי פליטות גזי חממה לארגון (Corporate Inventory)
 - מצאי פליטות גזי חממה למוצר (Product Footprint)
 - CDP – Carbon Disclosure Project
 - CDM – Clean Development Mechanism
- טעון אישור של מועצת CDM של האו"ם

הצטרפות למנגנון הישראלי וחישוב מצאי הפליטות בהתאם לתקנון יקנה לחברות את הנתונים הנדרשים גם עבור השתתפות במנגנונים הבינלאומיים כגון הנ"ל

סיכום

- בוועידת האקלים בקופנהגן בדצמבר 2009 הצהיר נשיא המדינה כי ישראל תעשה את מירב המאמצים להפחית פליטות גז"ח ב-20% בשנת 2020 ביחס לתרחיש "עסקים כרגיל".
- ישראל מגבשת עתה תכנית פעולה לאומית להפחתת פליטות גז"ח
- רישום הפליטות הוא צעד מקדים לאיפיון האמצעים להפחתה (לארגון, לממשלה ולציבור)

